

СОЦІОЛОГІЯ КУЛЬТУРИ

Підготували:
студентки 3 курсу
групи Б-13
Ковалевська Діана
Струпова Аліна

План

1. Поняття культури в системі соціологічного знання.
2. Предмет соціології культури її структура та функції.
3. Основні поняття, категорії та сфери соціології культури
4. Соціальна культура в сучасному розумінні

1. ПОНЯТТЯ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ЗНАННЯ

Культура – певна система важливих для людини смислових комплексів-цінностей, що здатні виступати регулятивними принципами індивідуальної та групової поведінки. У цілісній формі кристалізується і передається в поколіннях історичний досвід соціальних суб'єктів.

Суспільство існує лише там, де існує спільна загальновизнана система цінностей і норм, яку як загальнообов'язкове визнають більшість громадян. Колективні уявлення набувають найповнішого втілення в моральних відносинах. (Е. Дюргейм)

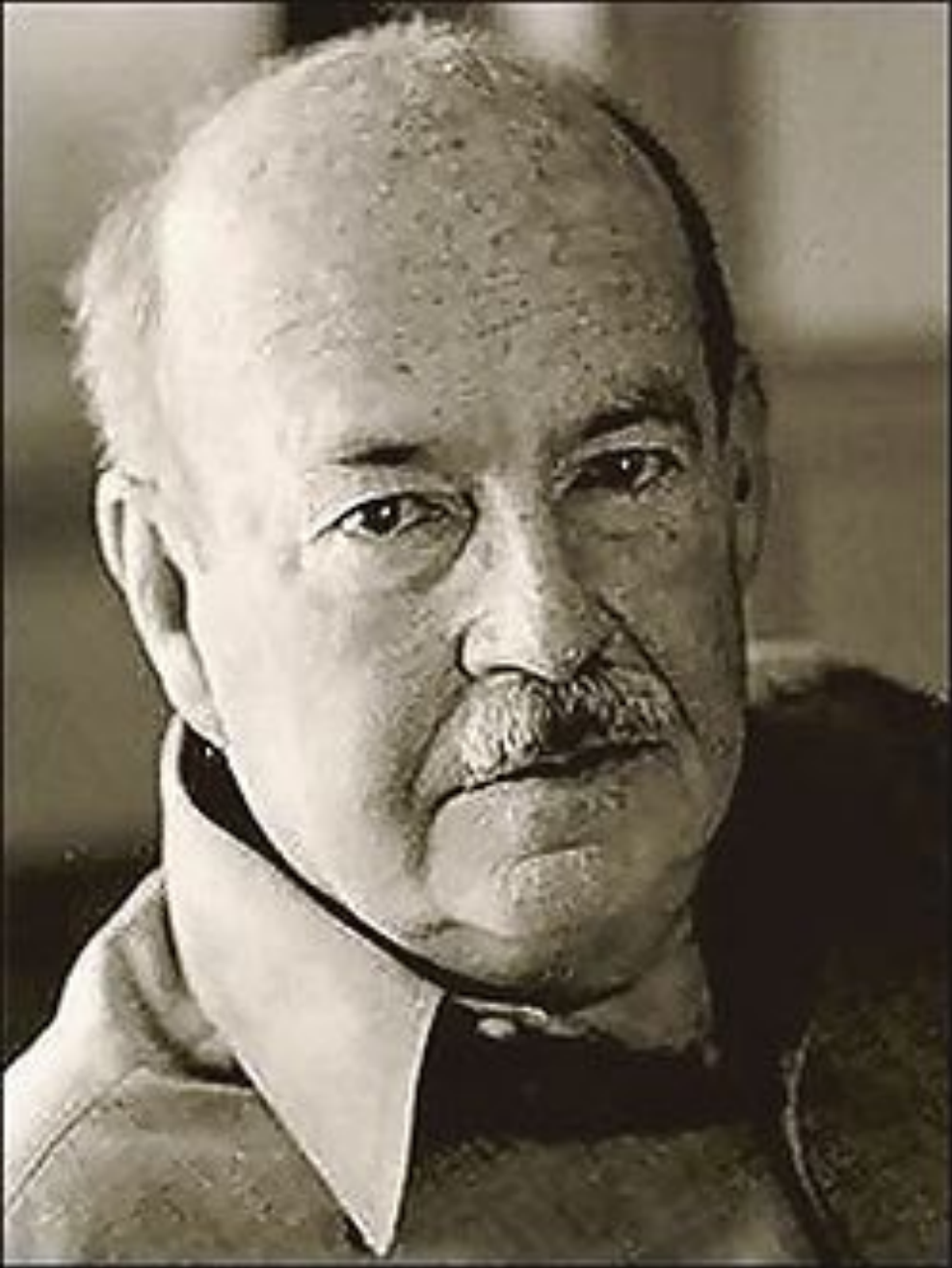

Е. Дюргейм

М. Вебер

З кін. 19-поч. 20 ст в німецькій соціологічній теорії виділяється інша, відмінна традиція, в якій на перший план виступає аналіз індивідуальної соціальної дії (типологія форм соціальної дії Вебера). Особливу увагу М. Вебер звертає на цілісну раціоналізацію соціальної дії, тобто здійснення важливих вчинків відповідно до певних ціннісних орієнтацій особистості, які він простежує шляхом порівняльно-історичного аналізу в державі, праві, релігії, господарстві.

Культура є однією із систем, без участі якої не може бути реалізована соціальна дія, а сама культура виступає в ній певним комплексом ідеальних зразків (цінностей, норм, традицій та ін.), які обмежують і спрямовують вибір, надають йому смислу. (Т. Парсонс)

Т. Парсонс

2. ПРЕДМЕТ СОЦІОЛОГІЇ КУЛЬТУРИ, ЇЇ СТРУКТУРА ТА ФУНКЦІЇ.

Предмет соціології культури – вивчення структури та динаміки розвитку «культурної реальності»

Структура соціології культури

Теоретична загальна соціологія культури (макрорівень)

**Соціологічна теорія культури «середнього рівня»
(теоретичні основи соціології мистецтва, соціології
дозвілля і вільного часу, етнокультуросоціологія та ін.)**

Дозвілля і вільного часу, етнокультуросоціологія та ін.)

Емпіричний рівень для збагачення загального та середнього рівня соціології культури.

В американській соціологічній школі культуру структурують у такий спосіб:

Мова

Цінності

Відносини

Норми

В соціології виділяються такі основні функції культури:

- **гуманістична (люди́нотворча)**
- **пізнавальна (гносеологічна)**
- **інформаційна**
- **комунікативна**
- **ціннісно-орієнтаційна**
- **нормативно-регулююча (управлінська)**

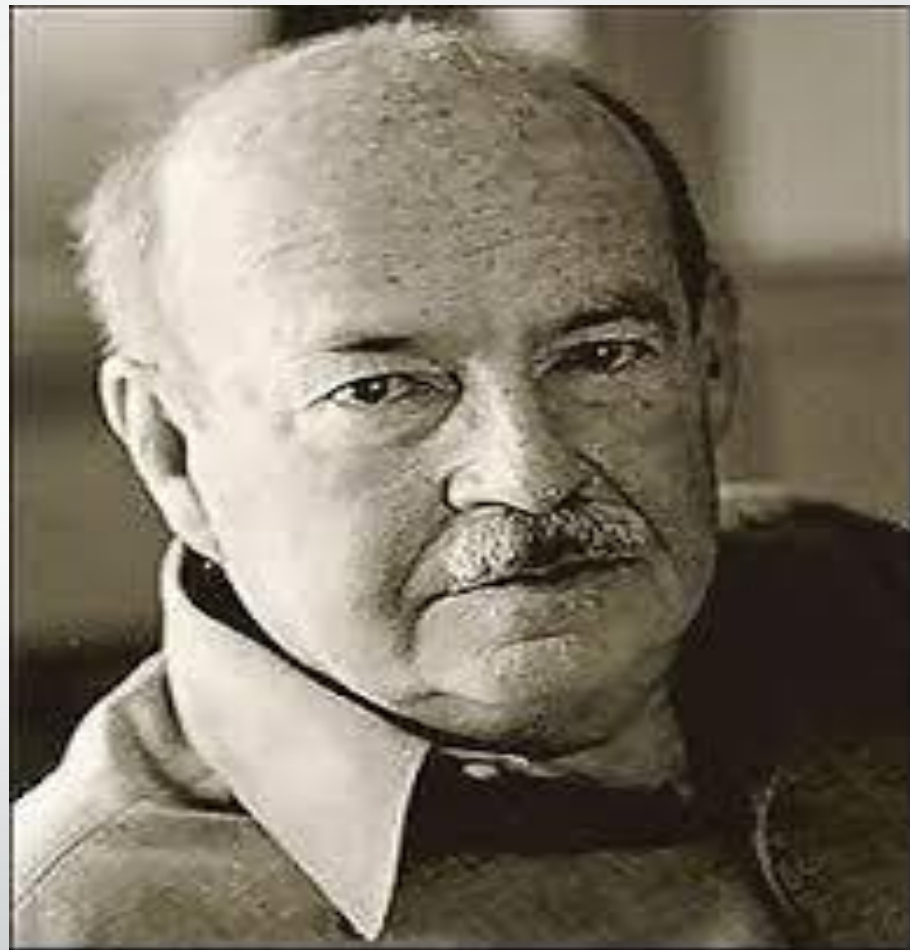
3. Основні поняття, категорії та сфери соціології культури.

Соціологія культури — це не просто галузь соціології.

В широкому розумінні вона охоплює всю проблематику суспільного життя, розглядаючи його під своїм специфічним кутом зору. Культурний зміст можна виділити в будь-якій цілеспрямованій соціальній діяльності, побуті, політиці, бізнесі, менеджменті, освіті, охороні здоров'я і т. Д.

М.Вебер

Т.Парсонс

Категорії соціології культури:

- Соціально – культурні уявлення;
- Цінності;
- Норми та соціальний досвід;
- Традиції;

Соціально – культурні уявлення – це регулятиви, що формуються на особистісному рівні на основі повсякденного досвіду, малоструктуровані первинні орієнтації в просторі культури суспільства.

Соціально - культурні зразки для молоді в стилі життя

Майкл Джексон

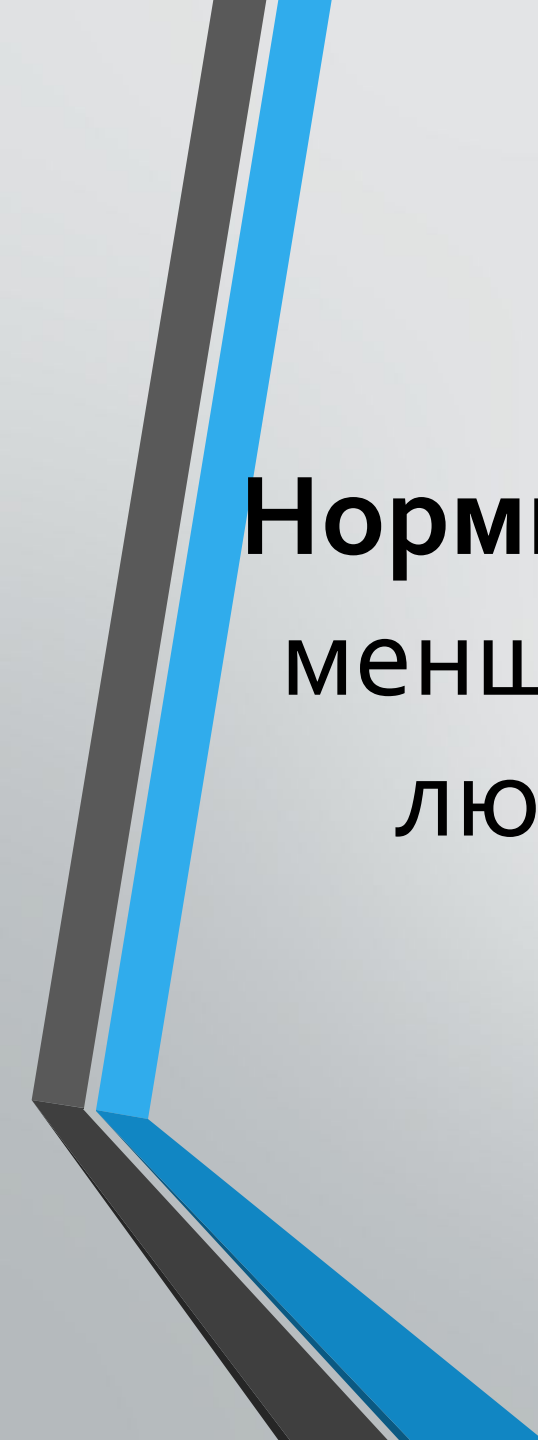
Група “ Бітлз ”

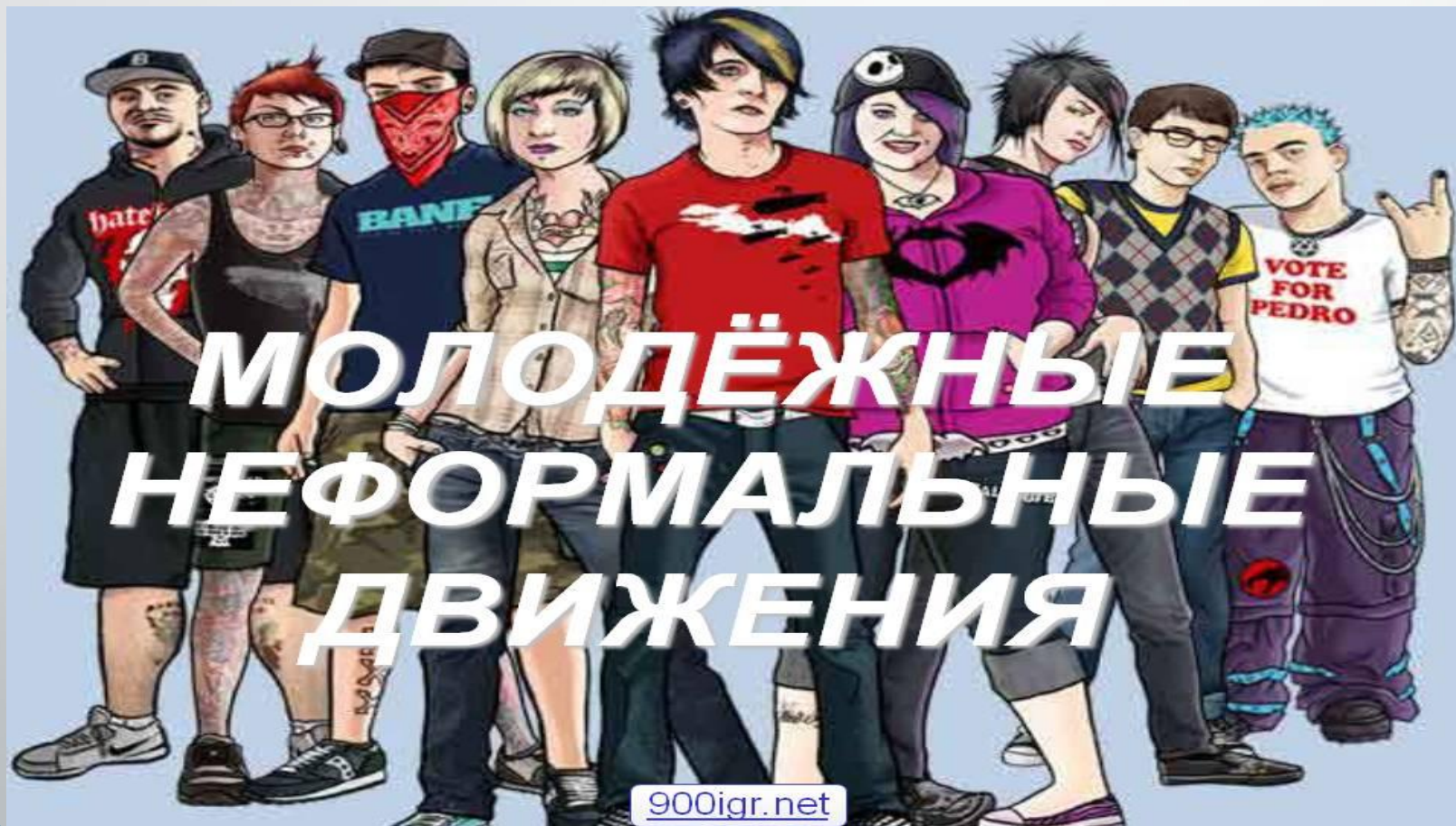
Цінності ж
складються в процесі
встановлення
міжособових та
групових виборів
щодо соціально –
культурних уявлень,
предметів культури,
соціально –
культурних зразків,
норм і традицій.

Норми – це прийняті в суспільстві більш менш точні моделі відносин і поведінки людей у певних сферах і ситуаціях.

Субкультура -культури окремих груп, яка має свої особливості.

Готи - індивідуалісти.
Якщо сказати простіше -
одинаки.

Вони відокремилися від
суспільства, у них своя
життєва філософія, своя
музика, література,
світогляд. Вони по суті
романтики, хоча поняття
романтизму у них є своє
власне.

ГОТИ

Емо – це молоді люди в чорно-рожевому одянні з опущеним на пол-лица чубком, переважно в депресивному настрої і жахливо схожі один на одного.

Девіантна культура – це різновид субкультури груп із соціально відхиленою поведінкою – хіппі, панки.

Контркультура – це культура груп, які активно заперечують офіційну “державну” культуру, часто намагаючись її зруйнувати.

На сьогодні соціологи виділяють декілька основних закономірностей в розвитку культури:

- 1. Спадкоємність в розвитку культури
- 2. Залежність типу культури від природних та штучних умов життя суспільства і її зворотній вплив на їх зміну.
- 3. Нерівномірність розвитку культури, яка виражається у двох аспектах:
  - а) розквіт і занепад культури не співпадає з епохами розквіту і занепаду в інших сферах суспільного життя, наприклад, в економіці;
  - б) самі види, елементи культури розвиваються нерівномірно.

Можна виділити декілька тенденції в нинішній культурній ситуації, що склалась в Україні:

- деідеологізація культури і ліквідація державної монополії на культуру;
- приватизація і комерціалізація культури;
- зростання інтересу до історичної культурної спадщини, в тому числі до релігії і церкви;

• посилення культурно-комунікативної апатії, послаблення інтересу до питання на користь візуальних, видовищних форм (телебачення, відео), значне зниження відвідувань театрів, кінозалів, музеїв, бібліотек;

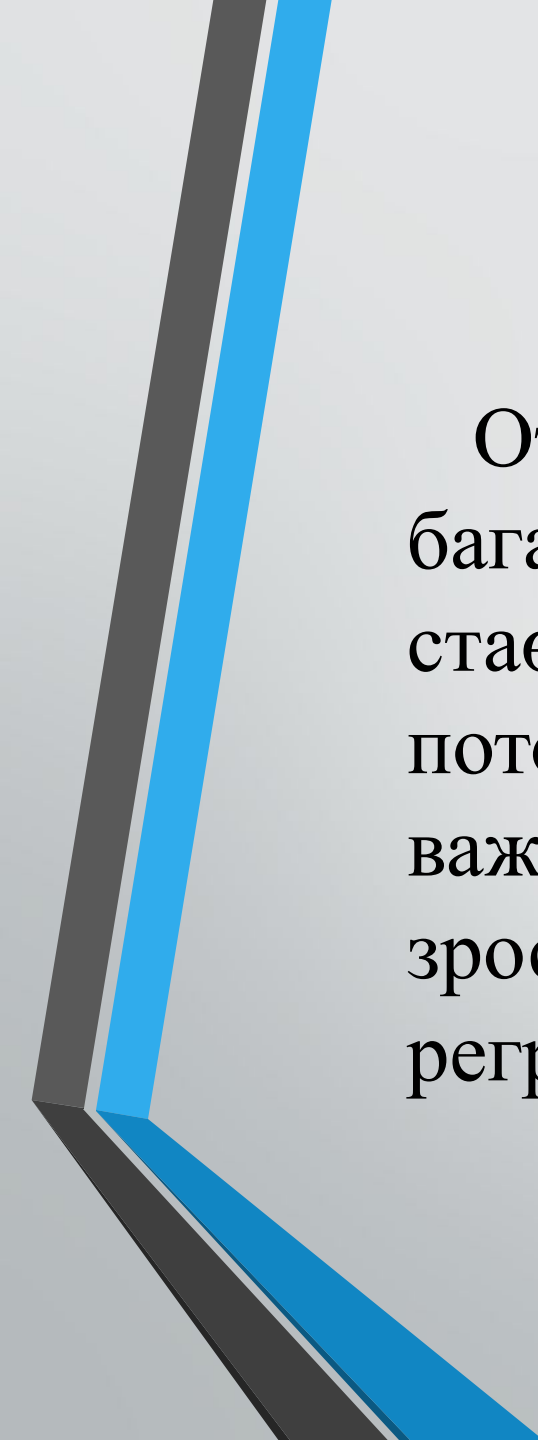

- зростання в побуті елементів анти культури (наркоманії, злочинності, корупції, рекету, проституції, порнографії, патологічних нахилів тощо);

- особливу занепокоєність викликає стан української мови, українського книгодрукування, бібліотечної справи, кіномистецтва.

Отже, вплив культури на суспільне життя багатоплановий. Тому культура не лише поступово стає для соціологів головним інструментом пояснення поточних соціокультурних трансформацій, але й важливою передумовою соціально-економічного зростання суспільства, мірою соціального прогресу чи регресу.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!!!